

Kap Verde Nytt

medlemstidning för
Vänskapsföreningen
Amigos de Cabo Verde
Nummer 1/ 2022 Årgång 32

Historiskt besök hos Miniblack. När familjen Berg/Rehnberg besökte Miniblack i Praia var deras dotter Lo det första svenska barn som besökt dem.

Projektfonden har nu funnits i tio år och bidragit i många viktiga projekt.

I år går fondens stöd till Mindeloföreningen Novos Amigos och deras förskola för upprustning av skolans lokaler.

Mars är årets kvinnomånad i Kap Verde med flera begivenheter.

Föreningens avtal med Black Panthers undertecknades av vår ordförande Leontina vid en ceremoni Mindelo.

Dags för årsmöte och fest i slutet av september, kanske i Göteborg.

Ett stort turistprojekt planeras på ön Brava.

Förnyat avtal med Black Panthers

Vårt avtal med Black Panthers förnyades i början av januari vid en ceremoni i Praia. Leontina deltog i sin roll som föreningens ordförande och överlämnade då en gåvocheck på 41 000 escudos, ca 4 100 kronor. Pengarna hade samlats in i samband med hennes födelsedag och motsvarar de 41 år som Black Panthers varit verksamma.

Efter sin hemkomst fick Leontina ett tackbrev från Black Panthers, där Alcides Amarante betonade den stora betydelse vårt samarbete har för de fattiga familjerna i Várzea. Han såg vårt avtal som en historisk milstolpe för våra organisationer och bifogade foton från ceremonin.

Årsmöte med fest

I år blir det äntligen fest igen efter årsmötet. Vi undersöker möjligheten att ha det i Göteborg den här gången. Och letar efter en lämplig lokal. Det är planerat att bli 17 eller 24 september, beroende på när vi kan boka lokal.

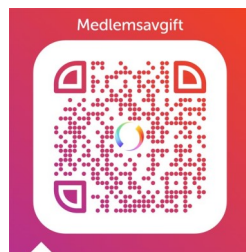
Det kommer också att vara möjligt att delta i själva årsmötet digitalt via Zoom.

Det slutliga datumet kommer att annonseras i nästa nummer av tidningen, som vi beräknar komma ut i slutet av juli samt på hemsidan och på Facebook.

Har du betalt medlemsavgiften?

Många medlemmar har gjort det, men långt ifrån alla. Om du ännu inte betalat är det dags nu och minns du inte om du betalat får du gärna kontakta kassören och fråga (070-3210920 eller cg.ahren@telia.com).

Årsavgiften är 200:- eller 300:- för familj. Betala till plusgiro 92 12 38-2 eller Swish 123 582 02 12 (QR-koden bredvid)

KV-nytt i pdf-format

Vi kommer i fortsättningen även att skicka ut KV-nytt som pdf-fil till alla dem som uppgett sin e-postadress.

Om du tycker det är onödigt att få tidningen även på papper kan du kontakta Per Rathsman (070-216 63 51 eller pellerathsman@hotmail.com).

Black Panthers bekämpar malaria

Nyligen genomförde Black Panthers en utbildning i applicering av insekticidfärger i hemmiljö. Utbildningen syftade till att eliminera utbrott av myggor i vårt samhälle. 20 ungdomar från stadsdelen deltog i utbildningen.

Därefter började man i samarbete med partners från Kanarieöarna måla 150 hem hos stadsdelens mest behövande familjer.

- Jag tycker att det är viktigt att informera er, som partner i vår förening, om denna åtgärd. Låt detta också bli känt för föreningens övriga medlemmar. Tillsammans är vi starkare! skrev Alcides Amarante i ett brev till föreningens styrelse.

- Denna aktivitet passar in i festligheterna i vår förenings 42-årsjubileum som kommer att kulminera med släckning av ljus den 31 december nästa år.

Stöd till Novos Amigos

Projektfonden stöder i år ungdomsorganisationen *Associação Novos Amigos do Mindelo*, som sedan 1990 bland annat driver en förskoleverksamhet omfattande 410 barn i åldrarna två till sex år. Under pandemin har förskolan varit öppen för eleverna tio timmar om dagen för att göra det möjligt för mödrarna att arbeta och bidra till familjens försörjning.

Barnen undervisas i olika ämnen och serveras två varma måltider och ett mellanmål om dagen. Utöver detta används skolans lokaler två gånger i veckan som mottagning med speciallärare och psykologer för barn med inläringssvårigheter och särskilda behov.

Novos Amigos verksamhet är helt beroende av bidrag. Alla elever kommer från den fattigaste delen av Mindelos befolkning. I skolans lokaler förekommer även familjerådgivning, utbildning av lärare och barnskötare för att förebygga och motverka sexuella övergrepp och sexuell exploatering. Man jobbar också för barnens rätt i samhället.

När verksamheten startade 1990 var upptagningsområdet främst Ribeira de Craquinha. Idag har området utökats till flera utsatta områden som *Horta Seca*, *Ribeira de Passarão*, *Portelinha*, *Chá de Vital*, *Ribeira de Juliao*, *Fonte Frances*, *Bela Vista* och *Monte Sossego*.

Vår förening har länge haft en etablerad relation med Novos Amigos och har kontinuerlig kontakt. Vår styrelse och många av våra medlemmar har vid flera tillfällen besökt verksamheten och följt hur verksamheten byggts upp på ett strukturerat och trovärdigt sätt.

Projektfondens bidrag kommer att användas till renovering i form av målning av skolans ytterfasad och invändigt i skolans lokaler. Novos Amigos har i sin ansökan motiverat varför det är viktigt med upprustade lokaler; det är av stor vikt för trevnaden för såväl elever, barnskötare samt barnens föräldrar.

Luis Santos

Historiskt besök på Mini Black

Lo 3 år, hennes mamma Tuva och pappa Patrick hälsade på hos barnen på daghemmet Mini Black i mitten av mars 2022.

De välkomnades traditionsenligt med en liten sång av barnen, en gest som alltid är lika fin och rörande oavsett om man är förstagångsbesökare eller har hälsat på flera gånger tidigare. Barnen lämnade över teckningar till Lo som de hade ritat och som nu är fina minnen hemma i Stockholm från kompisarna på Mini Black. Barnen fann varandra direkt – i leken finns inga språkbarriärer.

Medan mamma och pappa guidades runt (på engelska av Alcides son Fábio) för att se de övriga delarna av Black Panthers lokaler, fortsatte Lo glad och trygg att leka vidare med sina nyvunna ”dagiskompisar” på Mini Black.

Strax efter besöket skickade Alcides Amarante, ordförande för föreningen Black Panthers, bilder och skrev att allt hade avlöp fint och att de alla varit mycket glada och nöjda med närvaron av paret Tuva/Patrick och deras dotter Lo i sina anläggningar.

Han skrev också ”*Det var ett historiskt besök, som tack vare vårt partnerskap gjort det möjligt för ett svenskt barn att för första gången leka och umgås på nära håll med barnen i vårt daghem Mini Black. Detta är helt enkelt oerhört glädjande för oss och våra barn. Vårt hjärtliga tack ännu än gång! Kramar.*”

Upprinnelsen till det hela är att Tuva och jag (Leontina Barreto, ACV:s stolta ordförande) är arbetskollegor och mitt engagemang i Amigos de Cabo Verde har självfallet inte undgått henne. Redan för två år sedan hade hon och familjen planerat att resa till Kap Verde, som ingen av dem besökt förut. Pandemin satte dock stopp för detta. Men nu när resan äntligen blev av, ville de givetvis även få till ett besök hos Mini Black.

Foto Patrick Rehnberg & Black Panthers

Naturligtvis ordnade Alcides med glädje ett möte när jag kontaktade honom. Som han alltid gör med alla förfrågningar från dem som vill besöka BP och Mini Black.

Detta besök gjorde stort intryck även hos Tuva och Patrick. Vilket är lätt hänt när man får träffa alla de fina barnen och med egna ögon på nära håll får se det fantastiska arbete som föreningen bedriver.

Patrick har haft fortsatt kontakt med Alcides efter hemkomsten och hoppas att med hjälp av en vän som är engagerad i en fotbollsklubb så småningom kunna samla ihop fotbollsutrustning som kan skickas ner till BP.

Eftersom Alcides inte kan engelska och Patrick inte portugisiska, har jag haft glädjen att få ta del av deras korrespondens när jag översatt från portugisiska. Avslutningsvis vill jag dela med mig av det senaste som Alcides skrev.

”Kära vän, god eftermiddag! Efter att ni åkt har våra barn frågat mig om din dotter praktiskt taget varje dag, ett tydligt tecken på att de verkligen gillade denna glädjefulla dag med din dotter då ni besökte våra anläggningar. När jag får den här frågan blir jag naturligtvis rörd, men utan att veta vad jag ska svara. Heja dig och din fina familj!

Med hopp om att ni kommer tillbaka och hälsar på fler gånger, till glädje för alla Mini Black-barnen, vänliga hälsningar och pussar från Mini Black-barnen, som alla älskar er. Alcides Amarante”

Leontina Barreto

Mars, kvinnomånaden!

På Kap Verde firar vi inte bara den 8:e mars, internationella kvinnodagen, utan också, och kanske viktigast av allt, den 27:e mars, Kap Verdes kvinnodag.

Den kapverdiska kvinnan är motståndskraftig till sin natur och kämpar ihärdigt för ett värdigt liv. Om hon å ena sidan upprätthållit grunden som alltid har karakteriserat henne som kärnan i familjen och därmed det kapverdiska samhället, innehar hon numera även ledande befattningar inom olika verksamhetsområden, i allt från administrativa chefer till institutionschef till minister, ett faktum som har medfört ovärderliga vinster för landet.

Trots detta, står kvinnorna på Kap Verde fortfarande inför många utmaningar när det gäller att förverkliga sina rättigheter och ambitioner. Så kampen fortsätter!

I år uppmärksammades den 27 mars bland annat genom lanseringen av den andra volymen av antologin *Kvinnor och deras öden*, ett litterärt flerspråkigt verk med social karaktär som gynnar ”Centro de Acolhimento para Crianças com Vulnerabilidades Especiais”, Centrum för barn med särskilda behov”.

I detta vackra projekt deltog 240 kvinnor, däribland jag själv Alicia Borges Månsson, ledamot i styrelsen för vår förening.

Av Alicia Borges Månsson

Tio år med projektfonden

Det har nu gått tio år sedan projektfonden upprättades, vilket är en god anledning att se tillbaka vad som uträttats för de bidrag vi erhållit.

Föreningen har genom åren stött flera projekt i Kap Verde. Vårt samarbete med Black Panthers började 2005 och de är sedan dess vår främsta partner i landet. Men vi har också stött andra projekt som förbättrar livet i Kap Verde. Vi har t.ex. bidragit vid återställandet av centrum i Vila Ribeira Brava på ön São Nicolau, som förstördes av skyfall under hösten 2010 och två år senare till en upprustning av den förfallna byskolan i Preguiça på samma ö.

För att underlätta hanteringen av denna typ av projekt beslöt vi 2012 att starta projektfonden, en kontinuerlig insamling till sådana tillfälliga projekt, där vårt bidrag har avgörande betydelse för genomförandet.

Fonden fick ett stort gensvar. Första året flöt ca 17 000 kronor in och vi fick ansökningar om stöd till projekt på fem olika öar. De hade många inriktningar som utrustning av skolor, drogbekämpning, stöd till ungdomar och fiskekooperativ, utbyggnad av sanitära anläggningar och en distriktssköterskemottagning.

Fondens två första projekt blev lokalt tillverkade skolmöbler till en förskola på Brava samt utrustning till ett fiskekooperativ i Preguiça på São Nicolau. Året efter fick föreningen Novos Amigos i Mindelo pengar till husgeråd till sin förskola för ca 400 barn i samband med utbyggnaden av sitt sociala utvecklingscenter.

2014 inträffade det katastrofala vulkanutbrottet på ön Fogo, som orsakade stor ödeläggelse på samhällen, vägar och odlingar. Initialt bidrog fonden med 10 000 kr samtidigt som en särskild insamling startade. Totalt förmedlades ca 35 000 kr till Röda Korset på Fogo.

Fonden har sedan gjort det möjligt för fotografen Ze Pereira att visa sina foton av Kap Verdes landskap, fauna och flora i utställningar på

olika ställen i Sverige. Den har också gett stöd till en fotbollsskola i fattiga delar av Mindelo med syfte att ge barn och ungdomar en meningsfull fritid och därmed minska risker kopplade till gängkriminalitet och droger.

Sista projektet innan all insamling kom att riktas mot pandemin, stödde Brava för att sprida kultur och information till öns mest avlägsna delar.

I höstas tog projektfonden upp sin verksamhet igen och betalade frakten för en sändning idrottsutrustning till föreningar på São Vicente, Santo Antão och Santiago. Utrustningen hade samlats in från svenska idrottsföreningar på privat initiativ. I år går pengar till Mindelo för det projekt som presenteras i tidningen.

Nu när pandemin minskat satsar vi på projektfonden igen. Den är viktig, det finns alltid planer och behov att förbättra livet i Kap Verde. Fonden bidrar också till att sprida vårt stöd till hela landet och inte enbart till Praia.

Vi vill därför uppmana till att ge bidrag till fonden, gärna genom regelbundna månadsbetalningar.

Användningen av munskydd är sedan slutet av april inte längre obligatorisk i slutna utrymmen. I Kap Verde. Den höga vaccinationsgraden var ett av motiven för att lätta restriktionerna. Kraven gäller nu bara för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och vårdhem där lättnader övervägs först när landet når lägre smittspridning.

Företaget Caboplast och den spanska stiftelsen Donana presenterade nyligen kampanjen *Solidarisk återvinning* för att samla in plast runt huvudstaden..

Caboplast återvinner plastavfall och har på senare tid inte fått in tillräckligt råmaterial. Därför inleds ett samarbete med Donana.

Kampanjen berör bland annat skolor i strandnära stadsdelar. Den insamlade plasten skall användas Caboplasts anläggning och minska mängden plast i naturen och även öka medvetenheten om plastens skadliga inverkan på vår miljö.

De senaste årens torka i Kap Verde har medfört dåliga resultat för jordbruket. Inkomsterna och hushållens livsmedels- och näringstrygghet har kraftigt försämrats under 2021/22.

Regeringen har därför utlyst katastroftillstånd för hela landet. 2,5 miljarder kronor har anslagits för att öka tillgången till livsmedel och bibehålla kapaciteten inom djurhållningen, som är en viktig inkomstkälla för hushållen.

Turistsatsning på Brava

Det kapverdiska investeringsbolaget *Cape Verde Trade Invest* rapporterar på Facebook att anläggningen Brava Resort & Conference Center har godkänts av regeringen.

Projektet planeras bli invigt 2025 och är budgeterat till cirka 32 miljoner euro. Det kommer att byggas i Nova Sintra, öns största stad. Det erbjuder enligt inlägget ett stort antal aktiviteter som uthyrning av konferens-, evenemangs- och mötesutrymmen, spa, gym och fritidsanläggningar och beräknas skapa 180 nya jobb.

Syftet är att ytterligare utveckla ön som ett turistmål för konferens, natur och kultur med särskilt fokus på den nordamerikanska marknaden. Det skall locka alla åldrar i landets diaspora i USA.

Projektet planeras bli byggt i två etapper och innehålla ett konferenscenter och en hotelldel med 172 rum och totalt 330 bäddar. Man avser även att rusta upp övergivna byggnader och omvandla dem till små turistenheter.

Till konferenscentret planeras ett antal bussar och terrängfordon. Andra tjänster som ska erbjudas är segling och cykeluthyrning, vattensportutrustning och båtutflykter.

En av komponenterna i projektet kommer att vara ett nybyggt eget fartyg med kapacitet för 400 passagerare och 50 fordon, vilket ska säkra transporter till och från Brava och öppna förbindelser med landets södra öar som Fogo, Santiago och Maio.

Kreolsk fisk- och skaldjursgryta

Caldeirada de peixe e marisco a crioula

Ännu ett recept från kapverdiske kocken
Chef Lamine Medina

Ingredienser

1 kg färsk fisk	1 chili
200 gr musslor	1 paprika (röd)
400 gr räkor	2 stora tomater
0,5l kokosmjölk	500g sötpotatis eller vanlig potatis
1 glas vitt vin	1 matsked gurkmeja
färsk ingefära	1 lök
olivolja	4 vitlöksklyftor
salt	1 kvist färsk persilja
1 citron	

Tillagning

I en djup panna görs en bas av skivad lök, hackad vitlök, skivad tomat och skivad sötpotatis eller potatis. Tillsätt olivolja och smaka av med salt.

Krydda sedan fisken med salt, citron och olivolja. Lägg den ovanpå föregående beredning. Tillsätt chilin samt riven ingefära, sätt på spisen, tillsätt glaset vitt vin och låt det koka upp.

Lägg sedan i räkorna och kokosmjölken samt paprikan skuren i *Julienne* (tunna stavar). Låt det koka upp och sedan puttra i 5 minuter. Avsluta med att lägga i musslorna och den hackade persiljan, detta görs ca 2 minuter innan värmen stängs av.

Låt locket vara på i minst 5 minuter för att låta musslorna koka i sin egen ånga.

Grytan bör serveras med couscous, ris eller helst med polenta (tjock gröt av grov- eller finmalen majs) för den som föredrar det.

Smaklig måltid!

Översatt från portugisiska av Leontina Barreto

Vänskapsföreningen

Amigos de Cabo Verde

www.caboverde.se

<https://www.facebook.com/groups/AmigosdeCaboVerde/>

Ordförande:

Leontina Barreto, Broddgatan 3
169 69 Solna, tel 070-260 87 57

Redaktör, kassör:

Claes-Göran Ahrén, tel 070-321 09 20

Övrig styrelse:

Sylvia Hermansson, fadderprojekt
Luis Santos, projektfond
Alicia Borges-Månsson
Maria Santos Vogt
José Martins
Birgitta Quick

Medlemsavgift:

200:- kr, familj 300:-

Plusgiro:

92 12 38-2

Swish:

123 582 02 12

(QR-koden bredvid)

Konto för fasta

överföringar:

Clearing 9960, konto 3409212382

